

Rabobank

Rabobank De Langstraat

Jouw spreekbeurt over de Euro

Met de euro heb je een actueel en interessant onderwerp voor jouw spreekbeurt. Als Rabobank hebben we veel met deze munt te maken. We helpen je graag een eind op weg.

In dit pakket vind je veel informatie én manieren om jouw spreekbeurt een leuke invulling te geven. Met de euro hebben we allemaal te maken. In de eerste plaats natuurlijk omdat die munten in je spaarpot zitten of op je rekening staan. En als je iets wilt kopen kijk je eerst hoeveel euro dat kost. Maar de krant schrijft ook regelmatig stukjes over de euro, of je hoort euronieuws op het journaal.

Heel veel succes!

Inhoudsopgave

Ter voorbereiding	2
Hoe pak je het aan?	2
Tips	2
Voorbeeld Quiz	2
Wie heeft de Euro bedacht?	3
Waarom is de euro er gekomen?	3
Welke landen doen mee met de euro?	3
Welke eenheden kent de euro?	3
De Europese Centrale Bank, wie houdt alles in de gaten?	4
De Nederlandsche Bank	4
Echt of nep?	4
Wist je datjes:	5

Ter voorbereiding

Hoe maak je jouw spreekbeurt tot een succes?
Door het volgende mee te nemen:

- Een briefje van vijf euro
- Euro munten, liefst van elke soort één
- Een vergrootglas
- Een quiz

Hoe pak je het aan?

- Lees het verhaal op de volgende bladzijdes over de Euro eens rustig door
- Maak voor jezelf een samenvatting of PowerPoint. Wat wil ik vertellen en hoe?
- Start of eindig met een quiz. Stel wat korte vragen over het onderwerp. Wat weten jouw klasgenoten? Zo is de eerste spanning eraf of, als je ermee eindigt rond je mooi af. Een voorbeeldquiz vind je verderop. Je kan natuurlijk ook je eigen quiz samenstellen.
- Wacht tot iedereen stil is als je begint te vertellen.
- Gebruik spiekbriefjes om te kijken of je niets vergeet.
- Bewaar het onderdeel 'echt geld herkennen van vals geld' voor het laatst. Met het doorgeven van een briefje en vergrootglas wordt het rumoerig in de klas.

Tips

Op internet vind je nog veel meer informatie.
Handige sites zijn:

- www.rabobank.nl
- www.dnb.nl
- www.hetklokhuis.nl

Voorbeeld Quiz

Vraag 1:

In plaats van Euro, wilden de Eurolanden eerst de munt de 'Ecu' gaan noemen. Duitsland vond dit niet leuk. Waarom niet?

(Antwoord: Ecu klinkt als Ekuh in het Duits, en dat betekent koe!)

Vraag 2:

Welk bedrijf in Nederland drukt alle geldbiljetten van de Euro?

(Antwoord: Koninklijke Johan Enschede uit Haarlem)

Vraag 3:

Wanneer werd de Euro officieel ingevoerd?
(Antwoord: 2002)

Vraag 4:

Hoeveel landen hebben nu de Euro?
(Antwoord: 17)

Vraag 5:

Waar staat de Europese Centrale Bank?
(Antwoord : Duitsland, Frankfurt Am Main)

Wie heeft de Euro bedacht?

Een goed begin van je spreekbeurt is uit te leggen waarom de Euro er eigenlijk gekomen is.

De Euro is ooit bedacht door professor Robert Mundell (een foto van hem zie je hiernaast). Hij studeerde in Canada en Amerika economie. Een studie die gaat over geld en handel. Hij zei dat hoe meer landen hetzelfde geld hadden, hoe beter. Het allerbeste zou zijn als de hele wereld één munt had. Maar zover is het nog lang niet! Voor zijn bijdrage kreeg hij in 1999 de Nobelprijs voor de Economie.

Waarom is de euro er gekomen?

Sinds 2002 betalen we met de euro. Daarvóór betaalden jouw vader en moeder, opa en oma nog met de gulden. Dat was de Nederlandse munt. Ieder land in Europa had zijn eigen geld, zoals de Franse franc in Frankrijk, de peseta in Spanje en de escudo's in Portugal.

Als je dus in Frankrijk wilde betalen, wisselde je je gulden om in Franse francs. Dat kon bij de bank of een speciaal geldwisselkantoor. Hoeveel francs je voor je gulden kreeg hing af van de wisselkoers, dat kon elke dag anders zijn.

Het wisselen kostte geld. Ook moest je heel veel rekenen. Je snapt dat bedrijven die veel zaken doen in het buitenland hier last van hadden. Die moesten soms maar afwachten hoe de wisselkoers stond, en wat ze zouden krijgen of moeten betalen voor een product. Ook landen als Amerika en Japan, doen makkelijker zaken met ons werelddeel als er een duidelijke munt is, die overal hetzelfde waard is. En dat is weer goed voor onze economie! De regeringen van de Europese landen bedachten samen daarom om een euro te maken, één geldsoort voor Europa.

Over de hele wereld doen mensen met bedrijven zaken met elkaar. Ze kopen of verkopen hun producten. Het betalen gebeurt veel met de Amerikaanse dollar en de Japanse yen. Met onze euro hebben wij nu ook één belangrijke munt en

kunnen we nog beter meedoen met de wereldhandel.

Maar ook voor ons is het reuze handig. Als we nu in een ander euroland zijn, weten we precies wat een ijsje kost, zonder eerst te hoeven rekenen!

Welke landen doen mee met de euro?

Om dit aan je klas uit te leggen, neem je een mooi kaartje van Europa mee, of presenteer je deze op een PowerPoint. Met kleuren kun je aangeven welke landen meedoen.

Het zijn er veel. Een handig ezelsbruggetje om de landen te onthouden: SMS FF BONDIGE CLIPS:
Spanje Malta Slovenië
Frankrijk Finland
België Oostenrijk Nederland Duitsland Italië
Griekenland Estland
Cyprus Luxemburg Ierland Portugal Slowakije

Niet alle landen in Europa doen mee. Een land mag alleen meedoen als zij aan hele strenge eisen voldoen. Soms mogen landen wel meedoen, maar willen ze dat niet! Zoals Engeland, Zweden en Denemarken. Zij zijn bang dat het juiste slechter gaat als ze de Euro in gaan voeren.

Welke eenheden kent de euro?

Dit is onderdeel leent zich om iets aan de klas te laten zien. Verzamel/leen er van elke munt één. Misschien lukt het je ook om briefjes te laten zien.

Zoek eens op welke munten en briefjes de euro allemaal kent.

Ook leg je de begrippen giraal en contant geld. Kun je straks ook vertellen waarom we niet allemaal rijk worden als we veel geld drukken?

Je ziet dat er zelfs centen zijn, maar die worden bijna niet gebruikt. Als je in winkels betaalt met munten en briefjes noem je dat **contant betalen**. De prijzen worden afgerond bij het betalen. Dat

betekent dat als iets €1,99 kost, je €2,00 betaalt. Of als iets €1,82 kost €1,80 betaalt. Over het naar boven of naar beneden afronden gelden vaste afspraken.

Als je niet met munten of briefjes maar via de bank betaalt of pint, heet dat **giraal betalen**. Dan betaal je wel precies de prijs!

Wie maakt de euro's?

Bijna alle Eurolanden laten hun euro's maken bij hun eigen muntenmakerij. In ons land is dat De Nederlandse Munt in Utrecht.

Wist je dat je op de munt kunt zien waar deze gemaakt is? Alle Eurolanden mogen op één kant hun eigen ontwerp zetten. Bij ons staat daar het staatshoofd op.

Eurobiljetten zien er overal hetzelfde uit. Toch kun je zien waar ze eigenlijk vandaan komen, aan het serienummer. Bij ons drukt het bedrijf Koninklijke Johan Enschedé uit Haarlem de briefjes.

Er bestaan duidelijke afspraken in de wereld over hoeveel geld er gedrukt wordt. Als je dat niet doet, en er heel veel geld gemaakt wordt gaan mensen ook veel uitgeven. De prijzen van de winkels schieten omhoog. Zo wordt het geld steeds minder waard! Dat heet inflatie: doordat er meer geld is, stijgen de prijzen.

De Europese Centrale Bank, wie houdt alles in de gaten?

Natuurlijk is het belangrijk dat de euro veel waard blijft. Om dat in de gaten te houden is er één grote bank: De Europese Centrale Bank. Deze staat in Frankfurt Am Main, een stad in Duitsland. Hier werken mensen vanuit alle eurolanden samen met de centrale banken van alle eurolanden. Vanuit Nederland is dat De

Nederlandsche Bank.

De Nederlandsche Bank

Heb je weleens van De Nederlandsche Bank gehoord? Dat is een hele andere bank dan bijvoorbeeld De Rabobank. Je kunt er geen geld storten of pinnen. Dat kan alleen bij jouw eigen bank. De Nederlandsche Bank houdt toezicht op de normale banken in Nederland.

Bij De Nederlandsche Bank controleren ze alle bankbiljetten op echtheid, of ze nog heel zijn en schoon. Per dag worden er wel 2 miljoen biljetten gecontroleerd!

Echt of nep?

Vraag eens in je klas of iemand weet waar je op moet letten om te zien of geld echt is. Luister eens wat ze zeggen. Klopt het?

Vertel je klasgenoten vervolgens zelf het verschil tussen echt geld en nagemaakt geld. Je kunt dit in een PowerPoint vertellen of aan de hand van een tekening op het (digi)bord. Laat na je uitleg een briefje van € 5.00 rond gaan. Jij kunt hen straks precies vertellen waar ze op moeten letten!

Het maken van vals geld is verboden. Je kunt er voor in de gevangenis terecht komen. Neem een briefje van 5 euro en herken de echtheidskenmerken:

- *Als je het biljet tegen het licht houdt zie je links een watermerk. De afbeelding van het watermerk is hetzelfde als op het biljet staat. Een poort of raam.*
- *Kijk boven het watermerk naar het cijfer. Je ziet dat het niet af is. De helft staat op de achterkant. Houd het biljet tegen het licht en de puzzel is weer compleet!*
- *In het midden, iets naar links staan hele kleine lettertjes, misschien heb je zelfs een vergrootglas nodig om ze te lezen. Dit noemen ze de microdruk.*
- *Als je het biljet tegen het licht houdt, zie je een donkere veiligheidsdraad met tekst.*

- Als je het biljet kantelt, verandert in de zilveren streep het euroteken in de waarde van het biljet. Dit heet de 'foliebaan met hologram'.
- Als je het biljet kantelt zie je op de achterkant de goudgele, glanzende band.
- Als je met je vinger over de voorkant van het biljet strijkt, voel je op verschillende plekken de inkt, dit heet 'voelbare inkt'.

Deze kenmerken gelden voor alle briefjes van 5, 10 en 20 euro. De briefjes van 50, 100, 200 en 500 verschillen iets:

- De kleur.
- Het watermerk is anders.
- Geen foliebaan, maar een folieplaatje. Als je dit plaatje kantelt, zie je een ring van regenboogkleuren en wisselt het plaatje van cijfer naar afbeelding.
- In plaats van een glanzende baan zie je een dik cijfer van de waarde.
- Het cijfer verandert van kleur als je het biljet kantelt.

Sommige winkels checken met een speciale blauwe lamp of het geld wel echt is. Dat heet een LV lamp. Bij echt geld verandert de vlag van lichtblauw naar groen en de sterretjes worden oranje!

Wist je datjes:

- Eerst wilden ze de euro de ecu noemen. Dat is de afkorting van European Currency Unit (Europese Munteenheid). Duitsland vond dit geen goed idee. Ecu spreek je in het Duits uit als "Ekoë" en dat lijkt veel op het Duitse woord koe!
- Al die oude munten en briefjes uit het guldentijdperk zijn hergebruikt. Veel muntjes als grondstof voor de industrie, papiergeld werd versnipperd om nieuwe producten van te maken. In Eindhoven is de onderlaag van een vloer in een sporthal van oude bankbiljetten gemaakt. Een Vlaamse

designer ontwierp zelfs tuinmeubilair van oude biljetten!

- Op de website eurobilltracker.com kun je je eurobriefjes registeren. Als jouw briefje bij iemand in handen komt die ook aan eurobilltracker doet, krijg je een mailtje waar je briefje nu is!
- Montenegro en Kosovo hebben officieel geen euro want zij voldoen nog niet aan de eisen van de Europese Unie. Toch betaalt iedereen ermee! Die landen hebben gewoon veel euro's gewisseld. Zij voerden de euro dus illegaal in.
- De ontwerper van het eurobiljet is de Oostenrijkse Robert Kalina.
- De afbeelding van de poort of het raam op de eurobiljetten staan symbool voor de openheid en samenwerking die we in Europa willen bereiken.
- De afbeelding van de brug die op de achterkant van de biljetten staat, staat symbool voor mensen met elkaar verbinden en in contact brengen.
- Onze bankbiljetten worden gedrukt bij de drukker Koninklijke Johan Enschedé uit Haarlem. Dit bedrijf heeft specialistische machines.
- Bankbiljetten zijn niet gemaakt van papier maar...van katoen! Daarom scheuren ze niet makkelijk en overleven ze vaak de wasmachine!
- Op de euro's staat ook : EYPO (uitspraak: uiro) . Dat is de Griekse benaming voor de euro. Alleen Griekenland gebruikt deze naam. Alle andere landen gebruiken de Latijnse naam: euro.

